

Кудлай В.Г.

*к. е. н., доцент, доцент кафедри економіки і менеджменту агробізнесу,
Державний вищий навчальний заклад «Київський національний
економічний університет імені Вадима Гетьмана»
м. Київ, Україна*

ІННОВАЦІЇ – ФІЛОСОФІЯ СУЧАСНОГО ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ КОМПЛЕКСІ УКРАЇНИ

Актуальність теми дослідження пов'язана з тим, що в умовах швидкої інтернаціоналізації та глобалізації економічних відносин, нестабільного зовнішнього середовища, активного пошуку підприємствами шляхів і методів досягнення конкурентних переваг, інновації потрібно розглядати як стратегічний ресурс. Така філософія ведення бізнесу дозволить забезпечити ефективність діяльності та конкурентоспроможність підприємства на довгострокову перспективу. Сучасний динамічний і багатовекторний розвиток агропромислового комплексу України, нарощування лідерських позицій на світовому продовольчому ринку, вимагає широкого впровадження інноваційних розробок на всіх ланках агропромислового виробництва. Успіх підприємств агропромислового комплексу в умовах невизначеності та високої турбулентності безпосередньо залежить від вміння гнучко реагувати на сучасні виклики, здатність розробляти і впроваджувати у бізнес-процеси агроінновації.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Значний внесок у дослідження теоретичних і практичних питань інноваційної діяльності, підвищення ефективності інноваційної діяльності зробили такі відомі зарубіжні дослідники М. Калецкі, Л. Портер, Р. Солоу, Ф. Тейлор, А. Файоль, Й. Шумпетер, Шелдон, Дж. Шмуклера та інші. Науковому висвітленню питань впровадження інновацій в аграрних підприємствах присвячені праці багатьох вітчизняних науковців. На особливу увагу заслуговують наукові розробки В.Г. Андрійчука, Ю.В. Бухвостова, О.В. Кот, М.Й. Маліка, П.Т. Саблука, Н.М. Сіренка, В.Г. Чабана, Г.В. Черевка, О.Г. Шпикуляка, В.В. Юрчишина, О.І. Янковської.

Невирішені раніше проблеми. Разом з тим, не зважаючи на велику кількість досліджень в цьому напрямку, залишаються недостатньо вивченими деякі складові інноваційного процесу, проблеми, які заважають провадженню інноваційних рішень, а також перспективні напрямки розвитку агроінноваційної діяльності в сучасних умовах функціонування агропромислового комплексу. Отже, дослідження в даному напрямку є вельми актуальними і досить нагальними, а також потребують подальших наукових розвідок з метою досягнення ефективного і сталого розвитку підприємств агробізнесу. На наше глибоке переконання, основою розвитку агропромислового комплексу є впровадження інноваційних рішень у всі сфери агробізнесу, які дозволяють ефективно розпоряджатися ресурсами і враховувати актуальні виклики продовольчого ринку.

Слід зазначити, що ефективне функціонування підприємств агробізнесу неможливе без стратегічного підходу до всебічного впровадження інноваційного ланцюжка створення, просування і реалізації агропродукції. Не викликає сумніву і твердження, що інноваційна модель розвитку агропромислового комплексу є наріжним каменем радикальних економічних трансформацій в аграрній сфері та головною рушійною силою у конкурентній боротьбі.

Ми повністю погоджуємося з думкою фахівців, які вважають, що диджитал-технології в агробізнесі є магістральним напрямком розвитку і направлені на:

- оптимізацію роботи підприємства та підвищення продуктивності праці персоналу;
- скорочення витрат часу на виконання рутинних операцій;
- управління і мінімізацію ризиків при здійсненні бізнес-процесів;
- підвищення якості, оптимізації асортименту виробленої продукції та збільшення терміну її зберігання;
- проведення детального аналізу поточної та планування перспективної діяльності підприємства.

Спираючись на наукові дослідження та практичні розробки щодо сучасного стану та перспектив розвитку інноваційної діяльності суб'єктів агробізнесу, а також на результати власних наукових досліджень, нами виокремлено такі актуальні проблеми впровадження агроінновацій.

Українські агропідприємства є лідерами в світовому експорті зернових та олійних культур, олії, але при цьому лише одна десята частина із них широко застосовує передові агроінновації. Найбільш активно серед аграрних підприємств впроваджують сучасні інноваційні рішення потужні вітчизняні агрохолдинги: Миронівський хлібопродукт, Нібулон, UkrLandFarming AgroGeneretion, ViOil, Астарт, Агросперис (NCH), Кернел, ИМК, Агрохолдинг 2012. На думку фахівців така ситуація пояснюється:

- браком кваліфікованих кадрів, які можуть використовувати агроінноваційні рішення;
- низькою корпоративною культурою та опір змін з боку керівництва й рядових працівників;
- слабкою проінформованістю колективу про важливість і ефективність запровадження інновацій;
- досить високою вартістю агроінноваційних розробок.

Для впровадження інновацій підприємства можуть:

- запозичити вже існуючі агроінноваційні рішення;
- започаткувати та інвестувати в розвиток стартапів та інноваційних відділів в межах власного підприємства.

Список літератури

1. Барілович О. М. Стан та проблеми розвитку сільського господарства України / О. М. Барілович // Молодий вчений. – 2015. – № 8. – С. 36-39.

2. Кудлай В.Г. Сучасні тренди розвитку великих агропромислових формувань // Стратегічні пріоритети розвитку аграрних формувань: аналітико-прогнозні тренди»: колективна монографія / За заг. ред. В.К. Савчука. - К.: ЦП «Компринт». - 2018. - С.156-170.
3. Янковська О.І. Особливості інновацій у сільському господарстві. Економіка ХХІ століття: виклики та проблеми. 2012. № 4. С. 30–33.

Ляховська О.В.

к. е. н., н. с.,

*ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М.І. Долишнього НАН України»
м. Львів, Україна*

СИРОВИННИЙ ПОТЕНЦІАЛ ДЕРЕВООБРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ У ЗАХІДНОМУ РЕГІОНІ

У 2017 році частка областей Західного регіону від площі відтворення лісів в Україні становила 43,9%. Окрім того, доцільно відзначити високий відсоток лісистості переважної більшості території областей регіону (Закарпатська – 51,4%, Івано-Франківська – 41,0%, Рівненська – 36,4%, Львівська – 28,5%, Чернівецька – 29,2%, Тернопільська – 13,3% [1]), а також різноманітний породний склад, що включає цінні породи деревини. Такі тенденції зумовлюють необхідність дослідження сировинного потенціалу деревообробки у областях Західного регіону.

Лідерами за обсягом заготівлі ліквідної деревини серед областей Західного регіону у 2010 році були Рівненська (1409,5 тис.м.куб.), Львівська (1106,8 тис.м.куб.) та Закарпатська (1003,7 тис.м.куб.) області. У 2018 році у регіоні лідерські позиції зайняли Рівненська (1794,1 тис.м.куб.), Волинська (1496,6 тис.м.куб.) та Закарпатська (1239,1 тис.м.куб.) області. За 2010-2018 роки обсяги заготівлі деревини зросли у всіх областях регіону, окрім Чернівецької.

Відповідно, найбільша частка у структурі заготівлі ліквідної деревини України у Рівненській (9,11%), Волинській (7,60%) та Закарпатській (6,29%) областях:

– у Рівненській області заготовили 13,68% лісоматеріалів круглих (ділова деревина) для виробництва від загального по Україні, 5,29% – паливної деревини;

– у Волинській області заготовили 11,17% лісоматеріалів круглих (ділова деревина) для виробництва від загального по Україні, 4,61% – паливної деревини;

– у Закарпатській області заготовили 4,96% лісоматеріалів круглих (ділова деревина) для виробництва від загального по Україні, 7,40% – паливної деревини.

За структурою видів заготівлі ліквідної деревини, в областях Західного регіону загалом переважала заготівля ділової деревини (53,38%). Серед